

Bányász Jenő: Világvédjegyjog.

Az árujegyek törvényes oltalmában a modern forgalmi törvényhozás egyik legfinomabb fejleményével állunk szemben.

Midőn a forgalmi viszonyok még nagyobb részt helyi természetűek voltak, az árujegyek, mint az árut

készítő műhelyek insignumai, inkább mint mester jegyek jelentkeztek.

A gazdasági élet nagyarányú haladása, a nagyfokú és folyton emelkedő munkamegosztás a közvetítő kereskedelem jelentőségének és méreteinek óriási megnövekedésére vezetett.

A termelő, iparos vagy kereskedő (vállalkozó), egy jellel, ábrával, majd újabban egy szóval, vagy ezek kombinációjával látja el az általa előállított, illetve forgalomba hozott árukat, s ezt a választott és üzleti forgalomban alkalmazott árumegjelölést árujának minősége, kereskedelmi tevékenysége és a reklámra fordított nagyfokú költsége által igyekszik általánosan ismertté tenni.

Rászoktatja a vevőt, hogy az, egy bizonyos, általa már ismert jeggyel, ábrával vagy szóval ellátott árut látva, megnyugszik annak tudatában, hogy biztosan azt az árut kapja kézhez, amelyet tulajdonképpen akar és amelyre néki szüksége van.

A modern forgalmi életnek, a nemzetközi kereskedelemnek tehát kiváló érdeke fűződik ahhoz, hogy a vállalkozó mindazokban az államokban, ahová csak védjegyes áruja eljut, az utánzásokkal szemben hatályos védjegyoltalmat élvezzen.

Egy-egy jól bevezetett védjegy ma már az egész világ fogyasztó közönsége előtt ismeretes, s ezáltal megbecsülhetetlen értéket képvisel.

Az ilyen óriási, évtizedekre, sőt évszázadokra kiterjedő fáradhatlan, egész generációk által kifejtett üzleti tevékenység, továbbá az a tömegtelen pénzáldozat, amelyet egy világvédjegy közismertté tétele megkíván, mind hangosabban megkövetelik, hogy annak gyümölcsei a világvédjegy tulajdonosának a legmesszebbmőig biztosítottassanak. A külkereskedelem immár olyan politikát sürget, amely egyfelől megadja ugyan a hazai termelésnek az egyetemes érdekek szempontjából megokolt határig a szükséges védelmet, másfelől azonban a kereskedelem expanzióját nem akasztja meg. Oda törekszik, hogy a hazai termelés produktumai nemcsak a belföldi szükséglet fedezése útján találjanak mentől nagyobb mértékben elhelyezést, hanem kedvező konvenciók útján a külföldi piacokon is minél kilátásosabb eséllyel vehessék fel a versenyt más exportállamok produktumaival szemben.

A versenyküzdelem alapja a védjegyes áruk törvényes oltalmának hatályos oltalma. Sajnos, azonban a védjegy jog terén magában az alapvető kérdésekben is eltérők az egyes államok törvényhozásai. Így az alakiságok tekintetében, a védjegy oltalomképességét és oltalmi körét illetően. Itt védelmet élvez, ott védelem nélkül van, — az egyik államban a bejelentő védjegyeinek oltalomképessége felől azonnal tájékoztató nyert, míg más államban csak a per során. — A díj és oltalom természete is más és más. — Itt kevesebb, amott hatékonyabb oltalmat élvez, — egyes államokban az előző használatra is ügyelnie kell, másutt a lajstromok alapos átkutatása elegendő a kizárólagos használati jog elnyeréséhez, — néhol a törvények hézagosak, s rendeletek írják elő a követendő eljárást.

Látnivaló tehát, hogy a vállalkozónak, ha védjegyes árujával saját hazájának határát átlépi, úgy a védjegyes áruja számára meghódítandó területek törvényeit, rendeleteit, egy szóval *joggyakorlatát* igen alaposan kell ismernie.

Pontos, megnyugtató fölvilágosítást azonban a külföldi alig kaphat, hiszen tudott dolog, hogy a védjegy jog területe minden államban csak szűkebb körű társaságok, — egyes egyének titka, — tudott dolog továbbá az is, hogy az egyes államok törvényei nagyjából ezeknek a szakértő, inkább jogász társaságoknak a véleményéből alakult ki, s így a hamisítatlan kereske-

delmi és ipari közérdek kívánalmainak megkerülésével, az egyes jogviták eredményéhez képest az egyes törvényekben a kereskedelem nemzetközi jellege jutott kifejezésre (ezek a legmesszebbmő oltalmat statuálják a belföldi és külföldi alattvalókra nézve egyaránt), más törvényekben pedig, ahol t. i. a külföldieknek kedvező helyzetében a külföldi áruk beözönlésének veszélyét látták, oly intézkedéseket találunk, amelyek a tisztességtelen törekvéseknek egyenesen tápot nyújtanak, s ezzel az idegen, külföldi védjegyek lopását leplezetten megengedik, ami által viszont az ipar és kereskedelem fejlődésének és megerősödésének alapjait támadják meg. Általában elmondhatjuk, hogy a mai védjegy törvények nagy része a gyakorlati! szükségek hatása alatt keletkeztek, s a modern gazdasági politikai követelményeivel nem számolnak, — így pedig a modern forgalmi élet növekedő arányaival lépést sémi tarthatnak. Elavultak.

Kultúrállam nem tűrheti az idegen, külföldi védjegyek lopását!

A világipar és kereskedelem nemzetközi védjegyoltalmat kíván, s ez elől a kívánalom elől álokoskodásokkal kitérni immár nem lehet.

Németországé az érdem, hogy felismerte a világvédjegy jog intézményében a nemzetközi forgalom egészséges fejlesztésének és megerősödésének alapfeltételeit. Az egyetemes világvédjegy jog egységes megalkotásának előkészítésére egy nagy bizottságot szervez, amely nagybizottság úgyszólván az összes kulturállamokban külön bizottságot létesít.

Magyarországon f. évi február havában Ballai Lajos dr. min. tanácsos javaslatára Kohn I. dr. hívta egybe kiválóbb védjegy jogászaikat az egységes világvédjegy jogi bizottság megalakítása céljából. Az egybegyűltek, bár tudatában voltak mindazon nehézségeknek, amelylyel az összes államok védjegy törvényei helyébe lépő világvédjegy jog megalkotása jár, magának az intézménynek üdvös és kívánatos voltát egyértelműen elismerték, s a magyarországi bizottság Nagy Ferenc ny. államtitkár elnöke alatt megalakult.

Jelen fejtegetéseink keretében nem kívánunk magával a világvédjegy jog intézményével, annak lehetőségeivel foglalkozni, csupán a kereskedő és iparosvilág kívántunk számot adni. Mi még a távoli jövőben sem látjuk az egyes államok törvényeinek helyébe lépő világvédjegy jog megalkotását, de nincs okunk kételkedni abban, hogy a külkereskedelem létfeltételei, tehát maga a szükség érzete, a becsületes munka gyümölcseinek oltalma le fogja dönteni a nagyobbára a védjegy jog alaki, — az eljárási szabályok egyöntetű szabályozásában rejlő akadályokat, — helyesebben az egyelőre védjegy jog egyes főbb pontjainak megállapítására alakult bizottságok megfogják találni azt az irányt, azokat az összetevőket, amelyek a világvédjegy jog eredőjét fogják alkotni.